

Virginia Andrews

Hemel zonder engelen

Deel 1 in de Casteel-serie

De Fontein

Proloog

Altijd als het in de zomer waait hoor ik de bloemen fluisteren en de bladeren zingen in het bos, en zie ik weer de vogels zweven in de lucht, de vissen springen in de rivier. Ik herinner me ook de winters: de gekwelde geluiden van de kale boomtakken, die door de koude wind werden opgezweept en tegen de hut sloegen op de steile helling van een bergketen, die de bewoners van West Virginia ‘The Willies’ noemden.

De wind waaide niet gewoon in The Willies, hij huilde en gierde, zodat iedereen die er woonde angstig uit de kleine vuile ramen keek – vooral als de wolven meehuilden met de wind en de lynxen jankten en de wilde wezens van het bos rondzwierden. Kleine huisdieren verdwenen vaak, en eens in de tien jaar dwaalde er wel een kleuter af, die nooit meer werd teruggezien.

Ik herinner me nog heel duidelijk een opvallend koude avond in februari, toen mijn eigen oorsprong me werd onthuld. Het was op de avond vóór mijn tiende verjaardag. Ik lag dicht bij de houtkachel op mijn stromatras op de grond, woelend en draaiend, luisterend naar de wolven die jankten tegen de maan. Ik sliep heel licht en werd van de geringste beweging in de hut wakker. Elk geluid klonk intenser in onze eenzame hut. Oma en opa snurkten. Pa wankelde dronken naar huis en stootte tegen de meubels als hij struikelde over de slapende lichamen op de grond, voor hij neerplofte op de krakende veren van het grote, koperen ledikant. Hij maakte ma wakker, die kwaad en schrill klagend tekeer ging, omdat hij weer te veel tijd had doorgebracht in Winnerrow, in *Shirley's Place*. Toen wist ik nog niet waarom *Shirley's Place* zo slecht was en waarom ma zo kwaad werd als pa daarheen ging.

Door de vloer van onze hut, met de centimeter grote openingen tussen elke scheef gelegde plank, drong niet alleen koude lucht binnen, maar ook het geknor van de slapende varkens, honden, katten en wat er nog meer onder huisde.

Uit het donker kwam plotseling een heel ander soort geluid. Wie bewoog zich in de vage, rode gloed van de kachel? Ik spande mijn ogen in om te kunnen zien. Het was oma, voorovergebogen, haar lange grijze haar loshangend, wat haar het uiterlijk van een heks gaf, die stilletjes voortgleed over de ruwhouten planken. Ze kon niet op weg zijn naar de wc buiten; oma was de enige van ons die de po mocht gebruiken. De rest van ons moest 200 meter lopen naar de wc buiten. Oma was midden vijftig. Een chronische artritis en verschillende andere niet gediagnostiseerde pijnen en pijn-tjes maakten oma's leven ongelukkig, en omdat ze de meeste tanden en kiezen miste, leek ze twee keer zo oud. Vroeger, vertelden degenen die oud genoeg waren om het zich te herinneren, was Annie Brandywine de schoonheidskoningin van de bergen geweest.

'Kom meisje,' fluisterde oma hees, met haar knokige hand op mijn schouder. 'Het wordt tijd dat je eens ophoudt met 's nachts zo te gillen. Ik hoop dat je het niet meer doet als je eenmaal de waarheid kent over jezelf. Dus voordat je pa weer wakker wordt, gaan jij en ik naar buiten, en als we terugkomen heb je iets om je aan vast te klampen als hij woedend op je wordt.'

Ze zuchtte diep en de haartjes rond mijn gezicht waaiden op en kriebelden.

'Naar buiten? Oma, het is vreselijk koud,' waarschuwde ik, terwijl ik opstond en Toms afgedankte, te grote schoenen aantrok. 'U wilt toch niet ver weg?'

'Moet wel,' zei oma. 'Het doet me verdriet als ik mijn Luke tegen zijn eigen eerstgeborene hoor schreeuwen, want hij kan zo hard slaan dat hij een eind kan maken aan iets dat nog maar net ontloken is. Meisje, waarom hou je je mond toch niet?'

'U weet het, u weet het,' fluisterde ik. 'Pa haat me, oma, en ik weet niet waarom. Waarom haat hij me toch zo?'

In het maanlicht dat door het raam naar binnen viel, kon ik

haar lieve, oude gezicht onderscheiden.

‘Ja, ja, tijd dat je het weet,’ mompelde ze. Ze gooide me een zwarte sjaal toe, die ze zelf had gebreid en sloeg een andere, even donkere en vale sjaal om haar eigen gebogen schouders. Ze ging me voor naar de deur en gooide hem open. De koude wind waaide naar binnen voor ze hem weer dicht deed. In hun bed achter het verschoten rode gordijn bromden ma en pa of de wind hen half wakker had gemaakt. ‘We gaan samen een wandelingetje maken naar de plaats waar onze familie begraven ligt. Dat wil ik al heel wat jaartjes met je doen. Kan het niet blijven uitstellen. De tijd is bijna om. Dan is het te laat.’

Dus gingen zij en ik in die koude, donkere sneeuwnacht op pad door het zwarte pijnbos. De rivier was bedekt met een laag ijs, en het gehuil van de wolven klonk dichterbij. ‘Ja, Annie Brandywine Casteel weet hoe ze een geheim moet bewaren,’ zei oma meer tegen zichzelf dan tegen mij. ‘Dat zijn er niet veel, weet je, niet veel die geboren zijn zoals ik... luister je, meidje?’

‘Ik *moet* u wel horen, oma. U schreeuwt recht in mijn oor.’ Ze pakte mijn hand vast en nam me mee. Het was krankzinnig om nu buiten te zijn. Waarom wilde ze in deze ijzige winternacht een van haar kostbare geheimen prijsgeven, en nog wel aan mij? Waarom aan mij? Maar ik hield genoeg van haar om haar omlaag te helpen langs het ruwe bergpad. Het leek of we kilometers ver door het koude duister liepen, terwijl de maan boosaardig op ons neerscheen.

De traktatie die ze voor me in petto had was een kerkhof, grimmig en spookachtig in het licht van de bleke maan. De wind waaide hard en fel en blies haar haren tegen de mijne. Toen zei ze weer: ‘Het enige wat ik je kan geven, kind, het enige wat de moeite waard is, zal ik je nu vertellen.’

‘Had u me dat niet in de hut kunnen vertellen?’

‘Nee,’ zei ze, koppig als ze soms kan zijn.

‘Je zou niet naar me luisteren. *Hier* zal je het je altijd herinneren.’ Ze aarzelde even toen haar blik op een klein graf viel. Ze hief haar arm op en wees met een knokige vinger naar de granieten steen. Ik probeerde te lezen wat erop gegraveerd stond.

Vreemd, dat oma me midden in de nacht hiernaartoe bracht.

‘Je moet je pa vergeven dat hij is wat hij is,’ zei oma plechtig, zich dicht tegen me aandrukkend voor de warmte. ‘Hij is nu eenmaal zo en hij kan het niet helpen, net zomin als de zon kan helpen dat hij op en onder gaat, en jij er iets aan kunt doen dat je bent wat je bent.’

Ja, oma had makkelijk praten.

Oude mensen waren vergeten wat het was om jong en bang te zijn.

‘Laten we naar huis gaan,’ zei ik. Ik rilde en trok aan oma’s arm. ‘Ik heb verhalen gehoord en gelezen wat er ’s nachts, als het volle maan is, na middernacht allemaal op een kerkhof kan gebeuren.’

‘Je moet niet bang zijn voor dode dingen die niet kunnen bewegen of spreken.’

Maar ze sloeg haar armen steviger om me heen en dwong me weer naar het smalle graf te kijken. ‘Luister nou maar en zeg niks vóór ik ben uitgesproken. Ik zal je iets vertellen waardoor je je een stuk beter zal voelen. Je pa heeft een goeie reden om zulke lelijke dingen tegen je te zeggen. Hij haat je niet echt. In gedachten heb ik de stukjes aan elkaar gepast. Als mijn Luke naar je kijkt, ziet hij niet jou, maar een ander... en, meidje, hij weet wat het is om van iemand te houden. In zijn hart is hij een goed mens. Hij hield zoveel van zijn eerste vrouw dat hij bijna doodging toen zij stierf. Hij had haar leren kennen in Atlanta. Hij was zeventien en zij was pas veertien jaar en drie dagen, vertelde hij me later.

‘Ze was zo mooi als een engel, en o, wat was je pa dol op haar. Ze werd hals over kop verliefd. Ze was weggelopen van huis. Ze was op weg naar Texas. Ze kwam uit Boston. Ze had een mooie koffer bij zich. Mooie dingen zaten er in die koffer: pakjes en zijden dingetjes, een zilveren borstel, kam en spiegel, ringen voor haar vingers en juwelen voor haar oren. Ze kwam hier wonen omdat ze de fout maakte met een man te trouwen die niet van haar soort was... omdat ze van hem hield.’

‘Oma, ik heb nog nooit gehoord dat pa al eerder getrouwd is

geweest. Ma is zijn eerste en enige vrouw.’

‘Heb ik je niet gezegd dat je je mond moet houden? Laat me dit op mijn manier vertellen. Ze kwam uit een rijke familie in Boston. Ze kwam bij mij en Toby wonen. Ze wist dat ze het niet lang zou maken, dat wist ze van begin af aan. Te goed voor ons soort mensen, voor de bergen en de ontberingen. Ze dacht dat we een badkamer hadden. Ze schrok toen ze hoorde dat ze buiten naar de wc moest – op een plank met twee gaten. Haar Luke bouwde een heel mooie wc buiten, alleen voor haar; hij schilderde hem wit en ze zette er mooi opgerold papier in op een stok. Ze gaf mij zelfs van haar roze, in de winkel gekochte papier. Ze noemde het haar toilet. Ze omhelsde en zoende Luke omdat hij dat voor haar had gedaan.’

‘Bedoelt u dat pa niet gemeen was tegen haar, zoals tegen ma?’

‘Hou je mond, meidje. Je maakt me in de war... Ze had *mijn* hart ook gestolen, en misschien ook dat van Toby. Ze deed zo verschrikkelijk haar best. Ze hielp met koken. Probeerde onze hut gezellig te maken. En Toby en ik gaven haar ons bed, zodat ze hun baby's op een nette manier konden krijgen, en niet op de grond. Ze zou op de grond hebben geslapen, echt waar, maar ik vond het niet goed. Alle Casteels zijn in bed verwekt... ik hoop en bid tenminste dat dat waar is. In ieder geval... op een dag straalde ze van geluk omdat ze een kind verwachtte. Het kind van mijn Luke. En het speelt me zo voor haar, het speelt me verschrikkelijk. Ik had altijd gehoopt dat ze terug zou gaan naar de plaats waar ze vandaan kwam, voordat de bergen haar kapot zouden maken, zoals ze doen met zwakke mensen. Maar ze heeft hem gelukkig gemaakt toen ze hier was. Gelukkiger dan hij daarna ooit is geweest.’ Oma zweeg plotseling.

‘Hoe is ze gestorven, oma? Is dat haar graf?’

Ze zuchtte voor ze verder ging. ‘Je pa was pas achttien toen ze stierf, en zij was pas veertien toen hij haar in deze koude grond moest begraven en haar alleen laten in de nacht. Hij wist dat ze de koude nachten haatte zonder hem. Ach, meidje, de eerste nacht heeft hij de hele nacht op haar graf gelegen om haar warm te houden, en dat was in februari... Dat is mijn verhaal

over haar, die als een engel naar de bergen kwam, om hier te leven en van je pa te houden en hem zo gelukkig te maken als hij waarschijnlijk wel nooit meer zal worden.’

‘Maar waarom moest u me hiernaartoe brengen om me dat allemaal te vertellen, oma? Dat had u me toch ook in de hut kunnen vertellen? Ook al is het een droevig en mooi verhaal... toch is pa zo gemeen als hij maar zijn kan. Ze moet alle goeie dingen van hem mee het graf in hebben genomen, en alleen de slechte kanten van hem voor ons hebben overgelaten. Waarom leerde ze hem niet hoe hij van anderen moest houden? Oma, ik wou dat ze nooit was gekomen! Nooit! Dan zou pa van ma houden en zou hij van mij houden en niet van haar.’

‘O,’ zei oma verbijsterd. ‘Wat mankeert je, kind, wat mankeert je? Heb je het dan niet geraden? Dat meisje dat je pa zijn engel noemde was *jouw ma*! Zij heeft je op de wereld gebracht. Toen je geboren werd kon ze nauwelijks spreken... en ze noemde je Heaven Leigh.* En je wilt toch zeker niet beweren dat je niet trots bent op die naam? Iedereen vindt dat die zo goed bij je past.’

Ik vergat de wind. Ik vergat het haar dat om mijn gezicht waaide. Ik vergat alles in mijn verbazing toen ik hoorde wat en wie ik was.

Toen de maan achter een donkere wolk vandaan kwam viel er even een straal licht op de gegraveerde naam:

Angel
Geliefde vrouw van Thomas Luke Casteel

Het zien van dat graf gaf me een vreemd gevoel. ‘Maar waar heeft pa Sarah dan ontmoet? – en hoe heeft hij dat zo vlug gedaan?’

Oma begon vlugger te praten, alsof ze alles wilde opbiechten nu ze de kans had. ‘Je vader had een vrouw nodig in zijn

* Heaven (hemel) Leigh (uitgesproken Lie) klinkt als Heavenly = Hemels (vert.)

lege bed. Hij haatte de eenzame nachten. Mannen hebben hun verlangens, kind, *lichamelijke verlangens*, zoals je op een dag wel zal merken als je oud genoeg bent. Hij wilde een vrouw, die hem kon geven wat zijn engel hem had gegeven. En ze heeft het geprobeerd, dat moet je Sarah nageven. Ze was een goede moeder voor je, ze heeft je behandeld als haar eigen kind. Ze heeft je verzorgd, van je gehouden. En Sarah heeft Luke haar lichaam gewillig genoeg gegeven, maar ze had niets van zijn engel, en daarom hunkert hij nog steeds naar het meisje dat een beter mens van hem zou hebben gemaakt. Hij *was* toen een beter mens, Heaven; – al geloof je dat niet. In de tijd toen je moeder nog leefde, ging hij elke ochtend vroeg naar zijn werk en reed met zijn ouwe pick-up truck naar Winnerrow, waar hij van alles leerde over timmeren en hoe je huizen moest bouwen en zo. Hij kwam vol mooie verhalen thuis: dat hij een nieuw huis voor ons zou bouwen beneden in het dal, en als hij dat huis had, zou hij het land gaan bewerken en koeien en varkens en paarden fokken... je pa heeft altijd veel van dieren gehouden. Net als jij, kind. Dat heb je van hem.'

Met een vreemd gevoel liep ik met oma terug naar de hut. Onder een hoop oude rommel en oude kartonnen dozen, waarin we ons armzalige beetje kleren bewaarden, haalde ze iets tevoorschijn dat in een oude deken was gewikkeld. Het was een mooie, chique koffer, die bergbewoners als wij ons nooit konden veroorloven. 'Van jou,' fluisterde ze, om de anderen niet wakker te maken, die dit kostbare moment konden verstoren. 'Hij was van je moeder. Ik heb haar beloofd dat ik hem aan jou zou geven als de tijd rijp was. En ik denk niet dat hij ooit rijper zal worden dan vannacht... dus kijk, meisje, kijk. Zie wat voor soort ma je hebt gehad.'

Alsof een dode moeder kon worden samengeperst in een dure koffer!

Maar toen ik keek, moest ik een kreet van verbazing onderdrukken. Vóór me in de vaag door het vuur verlichte kamer lagen de mooiste kleren die ik ooit had gezien. Tere kanten gevallietjes, waarvan ik niet wist dat ze bestonden... en op de bodem vond ik

iets langs, zorgvuldig gewikkeld in tientallen vellen vloeipapier. Ik zag aan oma's gezicht dat ze gespannen was, me aandachtig opnam, of ze zich verheugde op mijn reactie.

In de vage gloed van het brandende houtvuur staarde ik naar een pop. Een pop? Die had ik wel het minst verwacht. Ik staarde naar de pop met het zilverachtige haar, dat op een ingewikkelde manier was opgebonden. Ze droeg een bruidssluier; de gazen wolk viel omlaag uit een klein met juwelen bezet kapje. Het gezicht was uitzonderlijk mooi, met fraai gevormde lippen. Haar lange jurk was van witte kant, rijk geborduurd met kleine pareltjes en fonkelende kralen. Een bruidje... met sluier en al. Zelfs haar witte schoentjes waren van kant en wit satijn, met dunne kousen die bevestigd waren aan een kleine jarretelgordel, zoals ik zag toen ik onder de rokken keek.

'Dat is zij. Je ma. Luke's engel, die Leigh heette,' fluisterde oma. 'Zoals ze er uitzag toen ze hier kwam nadat ze getrouwd was met je pa. Het laatste wat ze zei voor ze stierf was: "Geef wat ik bij me had aan mijn kleine meisje..." en dat heb ik nu gedaan.'

Ja, dat had ze nu gedaan.

En daarmee had ze mijn leven veranderd.

Deel een

Het dal van de Willies

I. Zoals het vroeger was

Als Jezus bijna tweeduizend jaar geleden was gestorven om ons te redden van het slechtste in ons, was hij wat óns betrof niet geslaagd, behalve op zondag tussen tien en twaalf uur 's morgens. Tenminste volgens mij.

Maar wat was mijn mening waard? Niets, dacht ik, als ik bedacht dat pa twee maanden nadat mijn moeder in het kraambed was gestorven met Sarah was getrouwd – en dat terwijl hij zoveel van zijn ‘engel’ had gehouden... En vier maanden na mijn geboorte en de dood van mijn moeder, bracht Sarah de zoon ter wereld waar pa zo naar had verlangd toen ik op de wereld kwam en een eind maakte aan het korte bestaan van mijn moeder.

Ik was te jong om me de geboorte van die eerste zoon te herinneren, die Thomas Luke Casteel de Tweede werd gedoopt. Ze vertelden me dat hij bij mij in de wieg werd gelegd.

Als tweelingen werden we gewiegd, gevoed, gekoesterd.

Ik hield van Tom met zijn vuurrode haar, dat hij van Sarah had geërfd, en zijn fonkelende groene ogen, die hij ook van zijn moeder had. Hij herinnerde in niets aan pa, behalve dat hij later heel lang werd.

Toen ik op de vooravond van mijn tiende verjaardag oma's verhaal over mijn echte moeder had gehoord, besloot ik nooit, zo helpe mij God, nooit, aan mijn broer Tom iets anders te vertellen dan wat hij geloofde, namelijk dat Heaven Leigh Casteel zijn eigen zuster was. Ik wilde dat speciale iets behouden dat bijna één mens van ons maakte. Zijn gedachten en mijn gedachten leken veel op elkaar, omdat we dezelfde wieg hadden gedeeld, en zwijgend met elkaar gecommuniceerd hadden; dat maakte ons tot iets bijzonders. En dat bijzondere was erg belangrijk

voor ons beiden, waarschijnlijk omdat we zo bang waren dat we dat niet waren.

Sarah was één meter tachtig op blote voeten. Een Amazone die een man zo lang en sterk als pa waardig was. Sarah was nooit ziek. Volgens oma gaf de geboorte van Tom Sarah een rijpe boezem, als van een matrone, terwijl ze toch pas veertien was.

‘En,’ vertelde oma, ‘na de bevalling stond Sarah op zodra het voorbij was, en ging verder met haar werk, of ze niet zojuist de afschuwelijke marteling had doorstaan die wij vrouwen te lijden hebben. Sarah stond te koken, terwijl ze haar pasgeboren baby de borst gaf.’

Ja, dacht ik, haar goede gezondheid moest haar voornaamste aantrekkingskracht zijn voor pa. Hij scheen niet veel bewondering te hebben voor Sarah’s schoonheid, maar in ieder geval zag het er niet naar uit dat zij in het kraambed zou sterven en hem diep wanhopig achterlaten.

Een jaar na Tom kwam Fanny met het gitzwarte haar, van pa, en haar donkerblauwe ogen, die bijna zwart werden voor ze een jaar oud was. Een meisje van inheemse afkomst, onze Fanny, maar zelden gelukkig of blij.

Vier jaar na Fanny kwam Keith, die genoemd was naar Sarah’s lang geleden gestorven vader. Keith had heel mooi lichtroodbruin haar. Je moest wel van hem houden – vooral toen hij zo rustig bleek te zijn en niet huilde, schreeuwde en veeleisend was als Fanny was geweest – en nog steeds was. Keith kreeg topaaskleurige ogen en een perzikhuidje.

Hij groeide op als een uitzonderlijk lief jongetje, dat zoveel van schoonheid hield dat hij, toen er een jaar na zijn geboorte een nieuwe baby kwam, urenlang zat te kijken naar het tere kleine meisje dat van begin af aan ziekelijk was. Zo mooi als een kleine pop was dat nieuwe zusje, dat ik van Sarah een naam mocht geven. Ik noemde haar Jane, omdat ik toen een beeldschone Jane had gezien op de omslag van een tijdschrift.

Jane had zijdeachtig goudachtig rood haar, grote lichtblauwe ogen en lange, donkere, krullende wimpers, waarmee ze knipperde als ze in de wieg naar Keith lag te staren. Als Keith haar

wiegde glimlachte ze, een glimlach die zo stralend en ontwapenend was, dat je alles voor haar over zou hebben.

Zodra Jane was geboren begon ze ons leven te beheersen. Het werd ons aller streven een glimlach te brengen op het engelachtige gezichtje van Jane. Ik was blij als Jane lachte en niet jammerde om de geheimzinnige pijnen en pijntjes die ze niet kon vertellen. Maar dat, zoals alles wat ik graag deed, werd door Fanny bedorven.

‘Geef haar aan mij!’ gilte Fanny, en rende op haar lange, mageren benen naar me toe om me een trap tegen mijn scheenbeen te geven, voordat ze wegschoot en vanuit een veilig plaatsje in de tuin riep: ‘Ze is *onze* Jane – niet de jouwe! Niet van Tom! Niet van Keith! Van *ons*, niet alleen van jou, Heaven Leigh Casteel!’

Vanaf dat moment werd Jane *Onze Jane*, en zo werd ze genoemd tot we ten slotte allemaal vergeten waren dat ons jongste, liefste en zwakste zusje vroeger maar één naam had gehad.

Ik wist alles van namen af en wat die konden doen.

Mijn eigen naam was zowel een zegen als een vloek. Ik probeerde mezelf wijs te maken dat zo’n ‘geestelijke’ naam een zegen moest zijn – wie had een naam als Heaven Leigh? Niemand, niemand, fluisterde het kleine blauwe vogeltje van het geluk, dat nu en dan in mijn hersens huisde, me in slaap zong en me vertelde dat op den duur alles goed zou komen... De moeilijkheid was dat er ook een oude, zwarte kraai nestelde in mijn hersens, die zei dat zo’n naam een uitdaging was voor het noodlot.

En dan was pa er.

Diep in mijn hart waren er momenten waarop ik meer dan iets ter wereld wilde houden van de eenzame vader die zo vaak somber voor zich uit zat te staren, met een gezicht of het leven hem had bedrogen. Hij had pikzwart haar, geërfd van een echte inheemse voorouder, die een wit meisje had ontvoerd en met haar was gehuwd. Zijn ogen waren even donker als zijn haar, zijn huid was zomer en winter donkerbruin, zijn baard vormde geen zwarte schaduw zoals bij de meeste mannen met zwart haar en zijn schouders waren enorm breed. Als hij in de tuin hout stond te hakken kon je zijn stevige spieren zien, en Sarah, die over

de wastobbe gebogen stond, keek op en staarde naar hem met zoveel liefde en verlangen in haar ogen dat mijn hart bijna brak, omdat het hem niet leek te interesseren of ze hem bewonderde en van hem hield, of huilde als hij 's nachts thuiskwam.

Ik keek naar hem in het voorjaar waarin ik dertien was en het wist van mijn echte moeder. Ik zag hem onderuit gezakt in een stoel, in de ruimte starend, alsof hij zat te dromen. Ik stond verborgen in de schaduw en wilde mijn hand uitsteken en zijn wang aanraken – ik had nog nooit zijn gezicht aangeraakt. Wat zou hij doen als ik het waagde? Me een klap in mijn gezicht geven? Schreeuwen? Natuurlijk zou hij dat doen en toch wilde ik diep in mijn hart dat ik van hem en hij van mij zou houden. Altijd was er die pijnlijke behoefte, die wachtte om uit te barsten in een gloed van liefde en genegenheid.

Als hij me maar zag, als hij maar één ding deed of zei om me de illusie te geven dat hij tenminste een klein beetje van me hield.

Maar hij keek zelfs niet naar me. Hij zei nooit iets tegen me. Hij behandelde me of ik lucht was.

Maar als Fanny de wankele trap van de veranda opvloog en op zijn schoot sprong en gilte dat ze zo blij was hem te zien, gaf hij haar wel een zoen. Het deed me verdriet als ik zag hoe hij haar knuffelde en over haar lange, glanzende, donkere haar streek.

‘Hoe heb je het gehad, Fanny?’

‘Ik heb je gemist, pa! Ik vind het afschuwelijk als je niet thuis komt. Het is hier naar zonder jou! Alsjeblieft, pa, blijf deze keer thuis!’

‘Lief,’ mompelde hij. ‘Fijn om gemist te worden – misschien blijf ik daarom wel weg.’

O, wat een verdriet deed het als mijn vader Fanny over haar haar streek en mij negeerde. Het was erger dan de klappen en de scheldwoorden als ik hem een enkele keer dwong me te zien. Nadrukkelijk kwam ik uit de schaduw tevoorschijn, op mijn heupen een enorme mand met kleren die ik van de waslijnen had gehaald en opgevouwen. Fanny keek meesmuilend naar me. Pa bewoog zijn ogen zelfs niet om te tonen dat hij besepte hoe hard ik gewerkt had, al trok er een spiertje naast zijn mondhoek.

Ik zei niets, maar liep hem voorbij, alsof hij niet twee weken lang was weg gebleven, en ik hem een paar minuten geleden nog had gezien. Ik trok het me aan dat hij me negeerde, zelfs al negeerde ik hem ook.

Fanny stak geen hand uit. Sarah en ik deden al het werk. Oma praatte. Opa maakte houtsnijwerkjes. En pa kwam en ging naar het hem goeddunkte, verkocht drank voor de illegale drankstokers en hielp hen soms bij het maken. Maar pa's grootste plezier was de politie te slim af te zijn – althans volgens Sarah, die doodsbang was dat hij zou worden opgepakt en in de gevangenis zou komen. Vaak bleef hij één of twee weken weg, en dan verwaarloosde Sarah zich; haar haar was vuil en ongekamd en haar maaltijden waren nog slechter dan anders. Maar als pa binnenkwam en achteloos naar haar glimlachte of iets zei, kwam ze weer tot leven, nam haastig een bad en trok haar beste jurk aan (ze had de keus uit drie jurken, die geen van alle mooi waren). Haar vurigste wens was make-up te hebben, zodat ze zich kon opmaken als pa thuiskwam, en een groenzijden jurk die paste bij de kleur van haar ogen, zodat pa net zoveel van haar zou houden als van dat arme, dode meisje dat mijn moeder was geweest.

Onze hut was gemaakt van oud hout, vol kwastgaten, die de kou en de hitte binnenlieten, of onze kou en hitte naar buiten lieten, wat even erg was. Verf had hij nooit gekend. Het dak was gemaakt van golfijzer, dat lang voor mijn geboorte geroest was, en het oude hout was bekleet. We hadden afvoerpijpen, en regentonnen om het water op te vangen, waarin we een bad namen en ons haar wisten, nadat we het hadden verwarmd op de ijzeren kachel die we 'Old Smokey' noemden, omdat hij zoveel vieze rook uitspuwde, dat we altijd zaten te huilen en te hoesten als de ramen en de enige deur gesloten waren.

Aan de voorkant van onze berghut bevond zich de gebruikelijke veranda. Elk voorjaar verlieten oma en opa de hut en installeerden zich met hun twee schommelstoelen op onze verzakte bouwvallige veranda. Oma breide, haakte, weefde, maakte kle-

den, terwijl opa zijn houtsnijwerkjes maakte. Soms speelde opa viool voor de *barn dances*, die eens per week werden gehouden, maar hoe ouder opa werd, hoe minder zin hij had om viool te spelen en hoe liever hij in zijn stoel zat.

Binnen waren twee kleine kamers met een gescheurd gordijn dat de 'slaapkamer' afscheidde. Onze kachel verwarmde niet alleen de hut, maar kookte ons eten, bakte onze biscuits en verwarmde ons badwater. Eén keer per week, op zondag, gingen we naar de kerk, namen een bad en wasten ons haar.

Naast de 'Old Smokey' stond een oude keukenkast met blikken voor bloem, suiker, koffie en thee. Echte suiker, koffie of thee konden we ons niet veroorloven, maar we gebruikten enorme blikken vet voor onze jus en biscuits. Als we erg boften, hadden we honing voor onze wilde bessen. En het allermooiste was als we een koe hadden die melk gaf. Er waren altijd kippen, eenden en ganzen, die eieren gaven en voor vers vlees zorgden op zondag. Varkens en zwijnen liepen vrij rond, kropen onder het huis en hielden ons wakker met al *hun* nachtmerries. Pa's jachthonden mochten vrij in huis rondlopen, want alle bergbewoners wisten dat honden belangrijk waren, omdat ze ander vlees thuisbrachten dan het gevogelte rond de hut.

Dieren hadden we genoeg, als je de zwerfkatten en honden meerekende, die allemaal kleintjes kregen.

In wat we de slaapkamer noemden stond een groot koperen ledikant met een doorgezakte, oude, gevlekte matras en veren die piepten als er enige activiteit gaande was op dat bed. Soms klonk het pijnlijk dichtbij en luid wat daar gebeurde. Het gordijn hielp niet veel om het geluid te smoren.

In het dorp en op school noemden ze ons het tuig uit de bergen; vuilnis en hillbillies was het vriendelijkste waarvoor ze ons uitmaakten. Van alle mensen in de berghutten werd niet één gezin meer veracht dan het onze; de Casteels werden als het grootste uitschot beschouwd. Veracht niet alleen door de dalbewoners, maar ook door ons eigen soort. Wij waren de familie Casteel, met vijf zoons in de gevangenis wegens ernstige en minder ernstige misdrijven. Geen wonder dat oma's nachts

hulde. Al haar zoons hadden haar teleurgesteld. Alleen haar jongste zoon, pa, was nog over, maar als ze ooit enig plezier van hem beleefde, heb ik dat nooit gemerkt. Op hem had ze al haar hoop gevestigd.

Ik heb weleens horen vertellen, al kan ik het moeilijk geloven, dat er kinderen zijn die een hekel hebben aan school. Tom en ik konden nauwelijks wachten tot het maandag was, zodat we konden ontsnappen aan onze kleine hut met de stinkende overvolle kamers.

Onze school was van rode baksteen en lag in het hartje van Winnerrow, het dichtstbijzijnde dorp in het dal, diep in The Willies. We liepen elf kilometer heen en elf kilometer terug of het niets was, Tom altijd vlak naast mij, en Fanny achter ons, valser dan tien slangen, met pa's zwarte ogen en pa's opvliegende karakter. Fanny was beeldig om te zien, maar verbitterd, omdat haar familie zo 'rottig stinkend arm' was zoals ze het krachtig uitdrukte.

'... en we wonen niet in een mooi geschilderd huis zoals de mensen in Winnerrow, waar ze echte badkamers en wc's hebben,' zei Fanny met schrille stem, altijd klagend over dingen die de rest van ons aanvaardde, om ons niet al te ongelukkig te voelen. 'Een badkamer – kun je je dat voorstellen? Ik heb gehoord dat er huizen zijn met twee en zelfs drie wc's – en badkamers met warm en koud stromend water! Niet te geloven!'

'Ik geloof bijna alles van Winnerrow,' antwoordde Tom. Hij keilde een steentje over het water van de rivier, die ons bad was in de zomer. Zonder die stromende rivier zouden we heel wat vuiler zijn dan we nu waren. De rivier met zijn poelen en waterbronnen maakte het leven op duizend manieren beter, maakte alles wat ondraaglijk had kunnen zijn goed door het koele smakelijke bronwater.

'Heaven, je luistert niet!' gilde Fanny, die voortdurend in het middelpunt van de aandacht moest staan... 'En ze hebben ook gootstenen in Winnerrow. *Dubbele* gootstenen! Centrale verwarming... Tom, wat is centrale verwarming?'

'Fanny, wij hebben precies hetzelfde met onze ouwe Smokey midden in de hut.'

‘Tom,’ zei ik, ‘ik geloof niet dat je dat centrale verwarming kunt noemen.’

‘Voor mij is het dat precies.’

Ik was het zelden met Fanny eens, maar een geschilderd huis met vier of vijf kamers, zoveel warm en koud water als je maar wilde, gewoon door een kraan om te draaien, en een toilet dat je kon doorspoelen, leek ook mij een paradijs.

Als ik dacht aan centrale verwarming, dubbele gootstenen en toiletten die je kon doorspoelen, besepte ik pas goed hoe arm we waren. Ik vond het niet prettig eraan te denken, medelijden te hebben met mijzelf, me ongerust te maken over Keith en Onze Jane. Als Fanny alleen maar haar eigen kleren waste, zou het al helpen. Maar Fanny deed nooit iets, ze veegde zelfs de veranda niet, alleen de bladeren uit de tuin, omdat ze dat leuk vond, dacht ik zuur. Daar keek ze naar Tom, die balde met zijn vrienden, terwijl Sarah en ik het echte werk deden, en oma voor het praten zorgde.

Oma had een goed excuus om niet zo hard te werken als Sarah. Ze kon moeilijk overeind komen als ze zat, en moeilijk gaan zitten als ze stond. Ze deed er een eeuwigheid over om van de ene plek naar de andere te komen, en moest zich aan alle meubels vasthouden die we bezaten.

Toen ik oud genoeg was, en oma te zwak om nog te kunnen helpen (en Fanny ronduit weigerde iets te doen, zelfs toen ze drie, vier of vijf was), leerde Sarah me hoe je baby's een luier om moest binden; hoe je ze eten moest geven en wassen in een kleine teil. Sarah leerde me wel duizend dingen. Toen ik acht was kon ik biscuits bakken, het vet smelten voor de jus, de bloem aanmaken met water vóór ik hem door de hete jus roerde. Ze leerde me hoe je ramen moest lappen, vloeren dweilen en met het wasbord het vuil uit de kleren wassen. Ze leerde Tom ook zoveel mogelijk te doen om me te helpen, ook al noemden de andere jongens hem een mietje omdat hij ‘vrouwenwerk’ deed. Als Tom niet zoveel van me had gehouden, zou hij misschien harder hebben geprotesteerd.

Er kwam een week waarin pa elke avond thuis was. Sarah was

dolgelukkig, liep zachtjes te neuriën en keek af en toe verlegen naar pa, alsof hij op vrijersvoeten kwam, en niet gewoon een man was die vermoeid thuiskwam van het dranksmokkelen. Misschien stond ergens op een eenzame snelweg een Federal Revenue-man te wachten op Luke Casteel; om hem net als zijn broers in de gevangenis te gooien.

Ik was in de tuin bezig de vuile kleren te boenen, zoals altijd, terwijl Fanny aan het touwtjespringen was en pa de bal naar Tom wierp om hem weg te slaan met het enige stuk speelgoed dat hij bezat, een slaghout, dat was overgebleven uit pa's jeugd. Keith en Onze Jane hingen om mij heen; ze wilden de gewassen kleren ophangen, maar ze konden geen van beiden bij de waslijnen.

'Fanny, waarom help je Heavenly niet?' gilte Tom, met een bezorgde blik op mij.

'Ik heb geen zin!' was Fanny's antwoord.

'Pa, waarom zeg je niet tegen Fanny dat ze Heavenly moet helpen?'

Pa gooide de bal zo hard dat hij Tom bijna raakte, die een wilde slag maakte en zijn evenwicht verloor en op de grond viel. 'Je moet je nooit met vrouwenwerk bemoeien,' zei pa met een harde lach. Hij brulde: 'Eten!'

Pijnlijk stond oma op uit haar schommelstoel op de veranda. Opa krabbelde overeind uit de zijne. 'Oud worden is erger dan ik dacht,' kreunde oma toen ze eenmaal stond en probeerde bij de tafel te komen voordat al het eten op was. Onze Jane holde naar haar toe, zodat oma haar bij de hand kon nemen, een van de weinige dingen die oma nog kon. Ze kreunde weer. 'Ik geloof dat doodgaan nog zo erg niet is.'

'Dat mag je niet zeggen!' viel pa uit. 'Ik ben thuis om me te amuseren, niet om te horen praten over doodgaan.' In minder dan geen tijd, bijna nog voordat oma en opa goed en wel op hun stoel zaten, stond hij op, klaar met de maaltijd, waar Sarah uren mee bezig was geweest. Hij liep de tuin in en sprong in zijn pick-up truck, op weg naar God mocht weten waar.

Sarah, die een jurk droeg die ze uit elkaar had getornd en toen weer op een andere manier in elkaar genaaid, met nieuwe

mouwen en zakken uit haar lappenbaal, stond zachtjes snikkend in de deuropening. Haar pas gewassen haar, dat rook naar het laatste van haar 'seringenwater,' glansde rood in het maanlicht; alles voor niets, want die meisjes in *Shirley's Place* gebruikten echte Franse parfum, en echte make-up, niet alleen de rijstpoe-der die Sarah gebruikte om haar glimmende neus te bedekken.

Ik nam me heilig voor geen tweede Sarah te worden – of een tweede engel uit Atlanta. Ik niet. Nooit.

Verschenen van Virginia Andrews in de Casteel-serie:

Hemel zonder engelen

De duistere engel

De gevallen engel

Een engel voor het paradijs

De droom van een engel

In druk sinds 1985
Deze druk geheel nieuw vormgegeven, juli 2021

Oorspronkelijke titel *Heaven*

Copyright © 1985 by The Vanda General Partnership

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with the original publisher, Pocket Books, a Division of Simon & Schuster, Inc., New York.

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 1985, 2021 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Parma van Loon

Omslagontwerp © De Weijer Design, Baarn

Omslagillustratie Shutterstock

Opmaak binnenwerk Crius Group

ISBN 978 90 261 5748 6

ISBN e-book 978 90 261 5742 4

NUR 335/340

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.